

Seksualiteit en Kanker

Psychosociale zorg voor patiënten en naasten in het Oncologiecentrum

Als je kanker hebt, heb je wel iets anders aan je hoofd dan seks, denkt u misschien. Dat is zeker zo wanneer u net weet dat u kanker heeft of als u een behandeling ondergaat. Maar na verloop van tijd hoort seksualiteit er vaak weer bij. Het kan dan tijd kosten voor er ook weer seksueel contact is. Als er beperkingen op seksueel gebied zijn gekomen, moet ook uw partner zich aanpassen. Uw relatie kan hierdoor onder druk komen te staan. Al is het soms moeilijk om er woorden voor te vinden, toch kan het helpen om elkaar te vertellen waar u op dat moment behoefte aan heeft en waarover u zich onzeker voelt.

Wanneer u een nieuwe, intieme relatie wilt aangaan, kan dat door de ziekte en de behandeling minder vanzelfsprekend zijn. Vooral als er sprake is van veranderingen in het uiterlijk kan contact maken moeilijk zijn. Maar ook door minder direct zichtbare veranderingen kan er schroom zijn om aan een nieuwe relatie te beginnen. Want wanneer vertelt u dat u kanker heeft of heeft gehad? Wanneer geeft u zich letterlijk en figuurlijk bloot?

Seksuele veranderingen en problemen kunnen zo ingrijpend zijn dat u niet zonder advies en steun van anderen kunt.

Oorzaken en gevolgen van seksuele problemen bij kanker

Wat er door kanker verandert op seksueel gebied, verschilt van mens tot mens. Voor de een zijn de gevolgen ingrijpender dan voor de ander. En ieder mens beleeft het ook weer anders.

Chemotherapie en bestraling vergen veel van uw conditie: misselijkheid en vermoeidheid ontnemen nogal wat mensen de zin en energie om te vrijen.

Mogelijk heeft u na een operatie veranderingen op lichamelijk gebied die blijvend zijn. Daarnaast kunt u gevoelens hebben van angst en schaamte of kunt u tot inzicht komen dat veel dingen in uw leven betrekkelijk zijn. Deze gevoelens laten uw seksuele leven niet onberoerd. Omdat kanker zo diep ingrijpt, is het misschien prettig om enigszins bedacht te zijn op wat er zoal kan veranderen.

Wanneer u een soort kanker heeft die de geslachtsorganen aantast, heeft u een verhoogde kans op veranderingen in uw seksuele leven, bijvoorbeeld bij blaaskanker, prostaatkanker of baarmoeder(hals)kanker. Deze organen spelen een belangrijke rol bij het seksueel functioneren. De behandelingen die bij deze soorten kanker vaak worden gegeven, zoals een ingrijpende operatie, radiotherapie, chemotherapie of een hormonale therapie, kunnen uw seksleven behoorlijk beïnvloeden. U heeft bijvoorbeeld minder zin om te vrijen. Ook kunt u het masturberen anders ervaren en mannen kunnen hun ochtenderectie missen.

Zowel bij mannen als bij vrouwen kan een behandeling de vruchtbaarheid aantasten. Soms herstelt de vruchtbaarheid zich weer, maar er kan ook sprake zijn van blijvende onvruchtbaarheid. Als u graag (nog) kinderen had willen krijgen, is dat natuurlijk erg moeilijk om te verwerken. Maar ook als u geen kinderen (meer) wilt, kunt u zich minder man of vrouw voelen. Dit kan invloed hebben op de beleving van uw seksualiteit. Misschien voelt u zich minder aantrekkelijk of bent u bang dat uw partner u minder aantrekkelijk vindt.

Begeleiding en behandeling

Wanneer u tegen seksuele problemen of tegen problemen binnen de relatie aanloopt is het goed hulp te zoeken. Dit kan door een verwijzing te vragen voor een intakegesprek bij een

Patiënteninformatie

psychosociaal zorgverlener die als aandachtsgebied seksualiteit heeft. Uw behandelend specialist, verpleegkundige of huisarts kan deze verwijzing regelen.

Tijdens het intakegesprek worden uw vragen en klachten nauwkeurig geïnventariseerd. Er wordt gekeken naar lichamelijke; psychologische; relationele en sociale factoren.

Behandeling kan gericht worden op het herstel van de seksuele disfunctie, de seksuele relatie, het omgaan met lichamelijke beperkingen of oefenadviezen.

Team psychosociale oncologie

Psychosociale oncologie is gericht op patiënten met kanker en op hun naasten (familie, vrienden). Wij bieden hulp op psychisch of sociaal gebied bij verschillende problemen, zoals angst, vermoeidheid, depressie.

U kunt door uw arts (specialist of huisarts) of verpleegkundig specialist verwezen worden naar het psychosociale team dat bestaat uit maatschappelijk

werkers; psychologen; psychiaters; een geestelijk verzorger; een “casemanager jonge patiënten”; een seksuoloog; verpleegkundigen en een coördinator.

We hebben allen een speciale opleiding genoten om mensen met kanker te begeleiden. In een multidisciplinair overleg bespreken we welke hulp het beste bij u past. We werken nauw samen met uw behandelend specialist, verpleegkundigen en indien u daarmee akkoord gaat, uw huisarts.

De maatschappelijk werkers van de MAASTRO CLINIC maken ook deel uit van ons team waardoor er goed wordt samengewerkt.

Contact

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het Ontmoetingscentrum van de polikliniek Oncologiecentrum van het Maastricht UMC+

T. 043-3872600

Websites

- www.kwfkankerbestrijding.nl
- www.kanker.nl

Odin 030295 /Uitgave september 2013

Bezoekadres
P. Debyelaan 25
6229 HX Maastricht

Postadres
Postbus 5800
6202 AZ Maastricht

Algemeen telefoonnummer
043-387 65 43
www.mumc.nl